

El carrer aixeca el teló

Entre l'11 i el 14 de setembre es duu a terme la Fira de Tàrraga, una referència europea de les arts escèniques a l'aire lliure. La 28a fira arriba plena de projectes internacionals, encarats a la promoció de les noves creacions.

Les places i els carrers també poden ser un escenari. I els de la capital de l'Urgell, una de les comarques més dinàmiques de Ponent, ho són des del 1981. Aquest bagatge, i una exigència de qualitat reconeguda internacionalment, fan que l'Urgell –i especialment Tàrraga– s'hagin auto-proclamat *territori creatiu*.

La sacsejada cultural que representa aquest esdeveniment –en aquesta 28a edició, entre l'11 i el 14 de setembre– implica també tot el teixit socio-econòmic de la ciutat. La Fira de Tàrraga omple carrers, però també omple butxaques. Enguany, ara que es parla tant de crisi econòmica, caldrà veure com reaccionen els visitants. Sigui com sigui, per poc que s'assembli a les fires dels darrers anys, no pot pas anar gaire malament. Segons un estudi de

la Universitat de Lleida, a l'edició de fa quatre anys cada persona es va gastar una mitjana de 30 a 31 euros cada dia, cosa que va implicar un impacte econòmic d'uns 3 milions d'euros per a Tàrraga i el voltant.

La fira començarà a mig matí de dijous, dia 11, però no podrà dir-se que ha començat del tot fins després de l'acte inaugural. Una altra aposta per les creacions catalanes arriscades que aprofiten el carrer per oferir obres de gran format. Enguany s'ha encarregat a la companyia Efímer. Han promès un muntatge –titulat *Pop3*– molt vistós, amb referències a l'art de la societat de consum, el pop-art d'Andy Warhol. Tot plegat, a partir de colors vius, el joc pirotècnic, la videoprojecció, grans estructures en moviment i una banda sonora del compositor Rafel Plana. Amb això volen cridar l'atenció del públic. De fet, el grup Efímer ja ho va fer el 30 de novembre, de cridar l'atenció del públic d'aquestes terres. En aquella ocasió, que hom

La companyia canària Abubukaka serà present a la Fira de Tàrraga d'enguany.

podria considerar ben bé com un prelude del que es veurà a Tàrrega, es van combinar projeccions, música, efectes especials i dansa aèria per inaugurar un dels espais culturals que vol esdevenir referència: el Museu de Lleida Diocesà i Comarcal. La companyia va fer-hi un espectacle provocador, si bé no va crear polèmica. Segurament, a l'entorn ja n'hi havia prou amb el litigi amb la diòcesi de Barbastro-Montsó per l'art de la Franja.

Vesteix molt, donar la benvinguda a la Fira de Tàrrega. I més en un sector que no sempre s'ha sentit prou reconegut pel fet de tenir l'aire lliure d'escenari, lluny de les bambolines i les butaques d'un espai amb la reputació d'un teatre. L'espectacle que va estrenar la fira de l'any passat, del grup de dansa Deambulants, ha fet diània, fa poc, al Teatre Nacional de Catalunya amb una readaptació del seu *TIR*. L'han rebatejat *Alt*, perquè han hagut d'ajustar-se a limitacions tècniques dels jardins del palau escènic de la Generalitat de Catalunya, i no era ben bé igual.

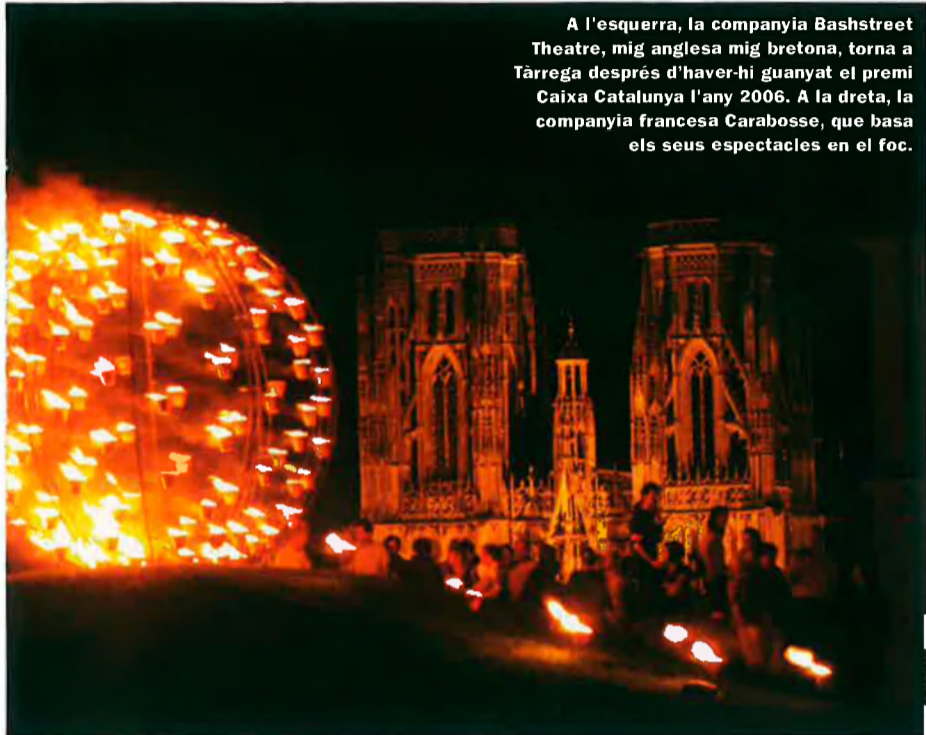
A mig camí de la festa, de l'ambient festiu de carrer i de la mostra d'espectacles, la fira ha consolidat un model en què, depenent de l'època, ha prevalgut alguna de les seves essències. En aquest moment, l'organització

intenta equilibrar l'entrada d'espectacles de sala sense perdre els orígens de carrer, i inclou muntatges de dansa i circ, al mateix temps que hi ha la voluntat de catapultar produccions que permetin el lluíment de la companyia, davant el públic però, sobretot, de cara al gairebé un miler de programadors i tècnics culturals presents. I per a fer promoció, res millor que un premi. La Fira de Tàrrega en té dos: l'un el concedeix un jurat internacional que valorarà les estrenes, l'altre es decideix per votació popular. Tots dos són valorats en 6.000 euros i són patrocinats: el primer és el premi Caixa Catalunya i el segon, el premi San Miguel.

La voluntat de sortir i mostrar-se a l'exterior va portar, l'any 1985, a crear el Patronat de la Fira, que integren l'Ajuntament de Tàrrega, el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, el Ministeri de Cultura espanyol i l'Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida. Aquesta internacionalització del certamen l'ha situat entre les mostres de referència a Europa. No tan sols perquè durant la fira s'apleguen espectacles, programadors i públic d'arreu, sinó també perquè l'organització ha volgut ser present als principals fòrums. A la capital de l'Urgell hi ha la seu de la xarxa Meridians, que

agrupa els sis principals festivals del continent amb el suport del programa cultural de la Unió Europea. També hi és establerta la Coordinadora de Fires d'Arts Escèniques de l'estat espanyol (COFAE) –en la qual hi ha la Mostra de Teatre d'Alcoi, la Fira de Teatre de Manacor i la fira d'espectacles d'arrel tradicional de Manresa *Mediterrània*; el president de la COFAE és el gerent de la Fira de Tàrrega, Pau Llacuna. I cal no deixar de banda que la capital urgellenca té un lloc al mapa de trenta poblacions dels Països Catalans adherides al projecte Alcover per a la promoció cultural, centrada, ara com ara, en el teatre.

El prestigi d'aquest mercat de les arts escèniques de carrer va començar ben aviat, amb el diploma turístic de Catalunya i el Premi Nacional d'Activitats Teatrals l'any 1983. No és estrany: el certamen targari ha estat molt amarat per les iniciatives avantguardistes d'una de les companyies del país amb més projecció internacional, Comediants. Amb aquest grup va néixer la Fira del Teatre Trifulques i Xim-Xim al Carrer. Una de les persones vinculades amb aquella fira inicial és l'actual director artístic, Jordi Colominas que, a més, és un dels noms que ha sonat per conformar el Consell de la Cultura i les Arts del Principat,

A l'esquerra, la companyia Bashstreet Theatre, mig anglesa mig bretona, torna a Tàrrrega després d'haver-hi guanyat el premi Caixa Catalunya l'any 2006. A la dreta, la companyia francesa Carabosse, que basa els seus espectacles en el foc.

que ha de participar en la definició i la gestió de les polítiques culturals públiques.

Potser de tant mirar enfora, o bé perquè encara queda molt camí per a la normalització lingüística, el fet és que, de les vora 200 representacions programades –no s'hi compten les espontànies–, 48 són en català, 65 en castellà, 9 fan servir català i castellà, una galleg i castellà i dues (d'un mateix espectacle) són en italià i castellà. La resta, o no tenen text o no és especificat. D'una altra banda, enguany s'incorpora una nova obra de titelles en la llengua del país. Es tracta de la producció *Menus Larcins*

dels francesos Délit de Façade; actors de Microcosmos Teatre i de la Reial Companyia de Teatre de Catalunya han doblat les quatre historietes que la componen, una de les quals ha estat escrita pel català Leandre Ribera. *Menus Larcins*, igual que *Alhambra Container* dels francesos Osmosis, forma part de la xarxa Meridians.

Si bé la fira aporta un impacte econòmic de 3 milions d'euros, segons l'estudi sobre l'edició de 2004, encapçalar el sector en l'àmbit europeu té un cost. Les despeses són pagades majoritàriament per les institucions públiques. Enguany, el pressupost és d'1.618.479 euros. D'aquests, 230.000 s'aconse-

gueixen mitjançant recursos propis. Però per a arribar a la xifra total hi intervenen la Generalitat (741.378), l'ajuntament (225.500), el Ministeri de Cultura espanyol (120.000) i la Diputació de Lleida (66.051). També cal afegir-hi la part proporcional del que dóna la Unió Europea per al projecte Meridians (53.550). Com es poden aconseguir recursos propis? A més de fer pagar entrada per a alguns espectacles (amb un màxim fixat a 15 euros) i crear el Club dels Mecenes per a les empreses patrocinadores, els visitants podran comprar xapes, tasses, samarretes... Tot en un punt de venda mòbil que consta d'un taulell mogut per una bicicleta. La premissa és sorprendre. I més quan es tracta de marxandatge. Són nous complements pensats també per a promocionar-se a l'exterior.

Tot sembla a punt perquè la seixantena de companyies programades –entre les quals hi ha 30 treballs procedents de Catalunya i 3 de les illes Balears– mostrin les creacions en 22 espais repartits per tota la ciutat. Un cop acabada la Fira de Tàrrrega, segurament, brollaran cròniques als diaris, però no hi haurà la de Gonzalo Pérez de Olaguer, mort el 3 de juny passat. El crític teatral no va fallar cap any i va escriure un llibre sobre la mostra. Tàrrega li ha organitzat un homenatge popular i participatiu: que el públic escrigui la seva crònica. Ell les rebrà simbòlicament amb un enlairament de globus. Bolígraf i paper? Diumenge 14, a la plaça Major. Però abans, el carrer aixeca el teló.

Albert Font-Tarrés

Cines Babel
Cines Albatros

CINES Albatros
Fra Lluís Colomer, 4. Acc. - València

NASH WATTS TIM ROTH MICHAEL FAY
BRADY CORBET DEVON DRAGALAKY
FUNNY GAMES
de MICHAEL HANEKE

Funny Games

de Michael Haneke

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

Si ets subscriptor d'EL TEMPS :
4,40 € De dilluns a dijous
i 6€ cap de setmana.
(Cal acompanyar el justificant de pagament)

Si ets lector d'EL TEMPS:
5,60€ de dilluns a dijous

www.funnygames-themovie.com